

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

ГРОШІ І КРЕДИТ

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітній рівень	перший (<u>бакалаврський</u>)
Освітня програма	Фінансовий менеджмент
Вид дисципліни	<u>базова</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>

**Івано-Франківськ
2020/2021**

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри управління та адміністрування
Протокол № 2 від 02.09. 2020 р.

Розробник:

Тимоць М.В., к.е.н., доц. професор кафедри

Контактний телефон викладача	0999325469
e-mail	myroslava.tymots@iful.edu.ua
Місце та час проведення консультацій	четвер, 15.0 год.
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua

**Лист оновлення та перезатвердження силлабусу
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми
2020-2021	02.09.2020	2		

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Загальна інформація про дисципліну. Формування ринкових відносин в Україні супроводжується суттєвими змінами фінансової системи, зростанням ролі та ускладненням функцій фінансів. З'являються нові фінансові інститути (інвестиційні фонди, холдингові компанії, депозитарії, реєстратори, фондові біржі тощо). Потребує обґрунтованих рішень і управління фінансовими ресурсами громадян, оскільки існує багато альтернативних напрямів їх використання. Всі ці зміни є основою того, що поглиблене вивчення дисципліни „Гроші і кредит” стало необхідністю для контингенту фахівців, які залучаються до фінансового менеджменту.

Місце дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Гроші і кредит» є базовою дисципліною освітньої програми «Фінансовий менеджмент» підготовки студентів за першим (бакалаврським) освітнім рівнем, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ця дисципліна посідає провідне місце серед навчальних предметів, які формують професійні компетентності фахівців зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». У цьому курсі за певною логічною послідовністю розглядаються всі питання, пов'язані з функціонуванням грошового, валютного та кредитного ринків.

Мета: вивчення теоретико-методологічних засад і організаційно-правового механізму функціонування в ринковій економіці грошей, кредиту і банків.

Завдання: з'ясування сутності, функцій та ролі грошей і кредиту; механізму функціонування грошової системи в ринковій економіці; закономірностей функціонування валютного ринку і валютної системи, грошового ринку; засвоєння ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності банків та небанківських фінансово-кредитних установ щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення в Україні.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: суть, походження і функції грошей; їх роль в ринковій економіці; класичну кількісну теорію грошей; некласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей; сучасний монетаризм; засади грошово-кредитної політики України в перехідний період і на сучасному етапі; особливості організації грошового обороту і руху грошових потоків; закон кількості грошей; засади організації та функціонування грошового ринку, механізм взаємодії попиту та пропозиції грошей; особливості організації грошових систем і державного регулювання грошової сфери та грошово-кредитної політики держави; особливості проходження інфляційних процесів та проведення грошових реформ; суть і необхідність, види та функції кредиту; особливості організації та функціонування кредитних систем, банківських систем; особливості організації валютних відносин і валютних систем; особливості співпраці з міжнародними валютно-кредитними установами;

вміти: аналізувати макроекономічні показники економічного розвитку держави та розробляти заходи монетарного характеру; формувати джерела для

збалансування грошових потоків на макро- і мікрорівнях; визначати цілі та пріоритети грошово-кредитної політики держави у короткотерміновому і довготерміновому періоді; аналізувати стан платіжного балансу країни для вироблення рекомендацій щодо валютного регулювання; визначати необхідний обсяг кредитної та депозитної емісій; розраховувати суми виплат за кредитними зобов'язаннями, розробляти проекти для участі у кредитуванні за рахунок коштів фінансових посередників та міжнародних фінансово-кредитних установ.

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Гроші і кредит»

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем
СК02	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури	Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
СК03	Здатність до діагностики стану фінансових систем	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем
СК11	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку	Знати механізм функціонування грошового ринку

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курси	2	
Семестри	4	
Кількість кредитів ECTS	3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	14
	семінари, практичні	16
	лабораторні	-
Самостійна робота		30
Індивідуальне науково-дослідне завдання		-
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи		50:50
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен (30)</i>	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Макроекономіка	Банківська система
Мікроекономіка	Фінансовий аналіз
Економіка підприємства	Фінансова аналітика
Страховання	Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність і функції грошей

Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Поява грошей як об'єктивний наслідок розвитку товарного виробництва та обміну. Роль держави у створенні грошей.

Суть грошей. Гроші як загальний еквівалент і абсолютно ліквідний актив. Портфельний підхід до визначення суті грошей. Гроші як форма прояву суспільних відносин. Специфіка прояву суті грошей у різних економічних системах. Гроші як особливий товар, мінова і споживча вартість грошей як товару. Гроші як гроші й гроші як капітал. Зв'язок грошей з іншими економічними категоріями.

Форми грошей та їх еволюція. Натурально-речові форми грошей, причини та механізм їх еволюції від звичайних товарів першої необхідності до благородних металів. Причини та механізм демонетизації золота. Ідеальні форми грошей та їх кредитна природа. Еволюція кредитних грошей. Різновиди сучасних кредитних грошей. Роль держави в утвердженні кредитних зобов'язань у якості грошей. Вартість грошей. Специфічний характер вартості грошей. Купівельна спроможність як вираження вартості грошей при різних їх формах. Вартість грошей і час. Вплив зміни вартості грошей на економічні процеси. Ціна грошей як капіталу: альтернативна вартість зберігання грошей та процент. Функції грошей. Поняття функції грошей та їх еволюція. Функція міри вартості, її суть і сфера використання. Масштаб цін. Ідеальний характер міри вартості. Ціна як грошове вираження вартості товарів. Функція засобу обігу, її суть, сфера використання; реальність і кількісна визначеність грошей у цій функції. Функція засобу платежу, її суть, відмінність від функції засобу обігу, сфера використання, еволюція. Функція засобу нагромадження, її суть, сфера використання. Вплив часу на функцію засобу нагромадження. Світові гроші. Еволюція золота як світових грошей. Передумови використання в якості світових грошей національних та колективних валют. Взаємозв'язок функцій грошей. Вплив на функції грошей зміни їх вартості.

Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки

Поняття грошового обороту як процесу руху грошей. Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Основні суб'єкти грошового обороту. Основні ринки, що взаємопов'язуються грошовим оборотом. Національний дохід і національний продукт як визначальні параметри грошового обороту. Економічна основа та загальна схема грошового обороту. Грошові потоки. Поняття грошового потоку та критерії їх класифікації. Характеристика основних видів грошових потоків. Взаємозв'язок між окремими видами грошових потоків. Балансування потоку національного доходу та потоку національного продукту через внутрішній і зовнішній грошові ринки. Структура грошового обороту. Готівковий та безготівковий сектори грошового обороту. Сектор грошового обороту, фінансовий та кредитний сектори. Маса грошей, що обслуговує грошовий оборот, її склад та фактори, які визначають її зміну. Базові гроші. Грошові агрегати. Швидкість обігу грошей: поняття, фактори, що визначають швидкість обігу та її вплив на масу і стабільність грошей. Порядок розрахунку швидкості обігу грошей. Закон кількості грошей,

необхідних для обороту, його суть, вимоги та наслідки порушення вимог. Проблема монетизації валового внутрішнього продукту. Механізм поповнення маси грошей в обороті. Первинна емісія центрального банку. Вторинна емісія депозитних грошей комерційних банків. Грошовий мультиплікатор. Сучасні засоби платежу, які обслуговують грошовий обіг: банкноти, розмінна монета, депозитні гроші, векселі, чеки, їх суть та характеристика.

Тема 3. Грошовий ринок

Суть грошового ринку. Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Особливості прояву на грошовому ринку основних ринкових ознак: попиту, пропозиції, ціни. Інституційна модель грошового ринку. Канали прямого і опосередкованого фінансування. Суб'єкти грошового ринку. Банки і небанківські фінансово-кредитні структури як суб'єкти грошового ринку. Економічна структура грошового ринку. Ринок грошей і ринок капіталів. Ринок цінних паперів та валютний ринок як складові грошового ринку. Попит на гроші. Суть та форми прояву попиту на гроші. Фактори, що визначають зміну попиту на гроші. Пропозиція грошей. Суть та механізм формування пропозиції грошей. Фактори, що визначають зміну пропозиції грошей. Графічна модель грошового ринку. Рівновага на грошовому ринку та процент. Фактори, що визначають рівновагу грошового ринку

Тема 4. Грошові системи

Суть грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Елементи грошової системи. Основні типи грошових систем, їх еволюція. Системи металевого і кредитного обігу. Створення і розвиток грошової системи України. Необхідність створення грошової системи України. Особливості процесу запровадження національної валюти в Україні: запровадження тимчасової валюти, паралельний обіг купоно-карбованця та рубля, процес стабілізації тимчасової валюти. Випуск постійної валюти – гривні. Державне регулювання грошової сфери як головне призначення грошової системи. Центральний банк як орган державного регулювання грошової сфери. Методи регулювання – методи прямого впливу і методи опосередкованого впливу. Грошово-кредитна політика центрального банку – суть, типи, стратегічні цілі, проміжні та тактичні задачі. Інструменти грошово-кредитного регулювання. Фіскально-бюджетна і грошово-кредитна політика в системі державного регулювання ринкової економіки. “Сеньйораж” і монетизація бюджетного дефіциту.

Тема 5. Інфляція і грошові реформи

Теоретичні концепції інфляції. Теорії «інфляція попиту» і «інфляція витрат». Суть та форми прояву інфляції. Причини інфляції та її види: інфляція попиту, фіскальна, імпортна та інфляція витрат. Показники інфляції. Особливості інфляційного процесу в Україні, методи регулювання. Класифікація грошових реформ. Моделі грошових реформ та їх характеристика. Особливості та етапи проведення грошових реформ в Україні.

Інфляція: суть, форми прояву, причини та наслідки. Вплив інфляції на виробництво, зайнятість та життєвий рівень. Інфляція в системі державного регулювання грошової сфери. Особливості інфляційного процесу в Україні. Грошові реформи: поняття, цілі та види грошових реформ. Стабілізація грошей як основна мета реформи. Особливості проведення грошової реформи в Україні.

Тема 6. Валютний ринок і валютні системи

Поняття валюти. Призначення та сфера використання валюти. Види валюти: національна, іноземна, колективна. Суть та види валютних відносин. Валютний курс та конвертованість валют. Суть, основи формування та види валютного курсу. Поняття, значення та механізм забезпечення конвертованості валюти. Валютний ринок: суть та основи функціонування. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Біржова та позабіржова торгівля валютою. Основні види валютних операцій. Роль банків на валютному ринку. Фактори, що впливають на кон'юнктуру валютного ринку. Валютне регулювання: суть та необхідність. Механізм регулювання валютного курсу: девальвація, ревальвація, валютна інтервенція. Регламентація статусу валюти та порядку здійснення операцій з нею (правила купівлі-продажу, увозу-вивозу, використання валютної виручки, здійснення валютних платежів, нагромадження золото-валютних запасів тощо). Платіжний баланс в механізмі валютного регулювання. Органи валютного регулювання. Валютні системи: поняття, структура, призначення. Види валютних систем: національні, регіональні, світові. Розвиток валютної системи України. Європейська валютна система. Еволюція світової валютної системи. Характеристика сучасної світової валютної системи та роль МВФ у її функціонуванні.

Тема 7. Механізм формування пропозиції грошей та грошово – кредитна політика

Поняття пропозиції грошей. Механізм впливу факторів на пропозицію грошей. Зміна норми обов'язкового резервування. Зміна облікової ставки. Зміна типової ринкової процентної ставки. Зміна багатства. Тонізація підприємницької діяльності. Низький стан довіри до банків. Зростання процентних ставок за депозитами до запитання. Поняття та стратегічні, проміжні і тактичні цілі монетарної політики. Регулювання норм обов'язкових резервів. Рефінансування комерційних банків. Регулювання курсу національної валюти.

Тема 8. Роль грошей в ринковій економіці

Роль грошей у ринковій економіці. Якісний і кількісний аспекти впливу грошей на економічні і соціальні процеси. Грошове середовище як фактор впливу на матеріальні інтереси та виробничу активність економічних суб'єктів. Вплив зміни кількості грошей на основні макро- та мікроекономічні процеси. Гроші як інструмент регулювання економіки. Зміна впливу кількісних параметрів грошей на економіку на коротко- та довгострокових інтервалах.

Еволюція ролі грошей у перехідній економіці України.інтервалах. Еволюція ролі грошей у перехідній економіці України.

Роль грошей в розширеному відтворенні. Гроші як носій позичкового капіталу. Основні напрями успішного використання грошей у трансформаційній економіці. Емісія грошей. Регулювання валютного курсу.

Тема 9. Теорії грошей

Абстрактні теорії грошей. Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати. Економічні причини появи кількісного підходу до вивчення ролі грошей. Еволюція постулатів кількісної теорії. Номіналістичне трактування суті грошей послідовниками кількісної теорії. Відмінності в поглядах на гроші послідовників кількісної теорії грошей та трудової теорії вартості. Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей. “Трансакційний варіант” І.Фішера. “Кембріджська версія” кількісної теорії. Вклад Д.Кейнса в розвиток кількісної теорії грошей. Зміна акцентів в оцінці ролі держави в економічному регулюванні та механізмів впливу на економіку. “Передаточний механізм” у трактовці Кейнса. Неминучість інфляційних наслідків реалізації кейнсіанських концепцій. Сучасний монетаризм як альтернативний напрямок кількісної теорії. Відмінності монетаристських трактовок ролі держави в регулюванні економіки. Вклад М.Фрідмана в розробку монетарної політики на основі неокласичного варіанту теорії. Зближення позицій монетаристів та неокейнсіанців у їхніх рекомендаціях щодо грошово-кредитної політики в сучасних умовах. Кейнсіансько-неокласичний синтез. Грошово-кредитна політика України в перехідний період у світлі сучасних монетаристських теорій.

Тема 10. Сутність і функції кредиту

Необхідність кредиту. Загальні передумови формування кредитних відносин. Два методи перерозподілу коштів у процесі відтворення, їхні відмінності та сфера використання. Економічні чинники розвитку кредиту та особливості їх прояву в різних галузях народного господарства. Суть кредиту. Кредит як форма руху вартості на зворотній основі. Еволюція кредиту в міру розвитку суспільного виробництва. Кредит як форма суспільних відносин. Позичковий капітал та кредит. Зв'язок кредиту з іншими економічними категоріями. Економічна основа, стадії та закономірності руху кредиту. Об'єкти та суб'єкти кредитних відносин.

Тема 11. Форми, види і роль кредиту

Форми та види кредиту. Критерії класифікації кредиту. Форми кредиту, переваги та недоліки кожної з форм. Види кредиту. Характеристика окремих видів кредиту: банківського, державного, комерційного, міжнародного, споживчого. Основні напрями прояву ролі кредиту в ринковій економіці. Розвиток кредитних відносин у перехідній економіці України. Відновлення комерційного кредиту та фактори, що гальмують його розвиток. Труднощі розвитку банківського кредиту. Еволюція державного та споживчого кредиту.

Банківський кредит як переважний вид кредиту. Принципи банківського кредитування. Економічні межі кредиту. Поняття меж кредиту, причини та наслідки їх порушення. Кредитні відносини та інфляція.

Тема 12. Теоретичні засади процента

Процент за кредит. Суть процента, види, економічні межі руху та фактори зміни ставки проценту. Джерело сплати позичкового процента. Визначення норми процента та її види. Фактори, які впливають на розмір процентної ставки. Процент в умовах інфляції. Роль процента.

Тема 13. Фінансове посередництво грошового ринку

Фінансові посередники як суб'єкти грошового ринку, їх участь у інвестиційних процесах. Схема взаємовідносин між базовими суб'єктами грошового ринку та фінансовими посередниками. Поняття кредитної системи, два підходи до її визначення. Кредитна система як елемент інфраструктури грошового ринку. Складові елементи кредитної системи та їх загальна характеристика. Небанківські фінансово-кредитні установи, їх відмінності від банків, економічне призначення, види, функції, роль. Проблеми розвитку небанківських фінансово-кредитних установ в Україні. Небанківські фінансово-кредитні установи (посередники): особливості їх створення та функціонування. Види, функції і роль фінансово-кредитних посередників. Міжбанківські об'єднання.

Тема 14. Теоретичні засади діяльності комерційних банків.

Банки другого рівня, їх походження, види, правові основи організації. Операції комерційних банків, їх класифікація та загальна характеристика. Особливості формування комерційних банків в Україні. Комісійно-посередницькі банківські операції. Організація та прогнозування готівкового обігу. Банківські послуги. Стабільність банків і механізм її забезпечення. Види операції банків, їх суть та відмінності. Оцінка формування інвестиційного та кредитного портфеля комерційних банків. Визначення ефективності банківських операцій. Грошові розрахунки (готівкові, безготівкові), що здійснюються комерційними банками. Банківські послуги. Механізм забезпечення стабільної діяльності комерційних банків. Особливості становлення і розвитку комерційних банків в Україні.

Тема 15. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління

Поняття банківської системи. Економічна суть банку, дискусії навколо визначення суті банку. Види банків. Необхідність поєднання банків у систему. Поняття банківської системи. Основи організації банківської системи (принципи побудови, цілі, механізм функціонування). Функції банківської системи. Становлення і розвиток банківської системи України. Центральні банки, їх походження, призначення, функції та операції. Побудова і розвиток Національного банку України. Стійкість банківської системи та механізм її

забезпечення. Поняття та значення стійкості банків. Установлення економічних нормативів діяльності комерційних банків. Нагляд і контроль за діяльністю банків. Страхування банківських депозитів та кредитів. Створення банківських резервів.

Тема 16. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх співробітництво з Україною

Причини виникнення і мета діяльності міжнародних валютно-кредитних установ, їх класифікація. Суб'єкти та види офіційної міжнародної допомоги розвитку. Особливості організації та механізми функціонування Міжнародного валютного фонду. Структура групи всесвітнього банку. Особливості створення, організації, фінансування та характер діяльності Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної асоціації розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Багатосторонньої агенції гарантування інвестицій і Міжнародного центру врегулювання інвестиційних суперечок. Регіональні банки розвитку: причини заснування, особливості діяльності та відмінність від Міжнародного банку реконструкції та розвитку

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які у відповідності до програми навчальної дисципліни забезпечуються засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм із застосуванням словесних, наочних та практичних методів навчання, зокрема шляхом проведення наступних видів навчальних занять.

– *лекції* – на яких здійснюється обґрунтований, послідовний і систематизований виклад певної теми (тем) чи розділу навчального предмету;

– *практичні заняття* – на яких викладач здійснює опитування студентів з окремих теоретичних питань, передбачених темою навчального заняття, а також формує у студентів знання та компетентності з основ фінансів, фінансового ринку, бюджетної та податкової систем;

– *самостійна робота* – виконується студентами у позааудиторний час за завданнями викладача та включає: підготовку до практичних занять; виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань; розгляд питань, винесених на самостійне опрацювання.

Критерії оцінювання студентів з дисципліни «Гроші і кредит» на семінарських заняттях наводяться у таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях з дисципліни «Гроші і кредит»

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5(відмінно)	студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст

	теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно володіє науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки
4(добре)	студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
3 (задовільно)	студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки
2 (незадовільно)	студент не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обгрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань

Поточне оцінювання студента університету з навчальної дисципліни на практичних заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських та практичних занять проводиться за такими критеріями:

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуаційних завдань, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обгрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

- застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань;
- логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
- самостійність виконання роботи;
- грамотність подачі матеріалу.

Студенти повинні мати позитивні оцінки не менше, ніж за 40% проведених практичних занять.

Критеріями оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і ґрунтовність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмового матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. Усі студенти зобов'язані до екзамену відпрацювати всі пропущені практичні заняття.

Підсумковий контроль проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС. Питання, що виносяться на екзамен, у вигляді тестів, охоплюють програму дисципліни і передбачають визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей. Тривалість екзамену – 20 хв., впродовж яких студенти мають дати відповідь на 30 питань: 20 – I рівня; 7 – II рівня і 3 – III рівня.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами тестування, дорівнює або перевищує 60.

Шкала оцінювання знань студентів

100-бальна шкала	Національна шкала	Оцінка ECTS
90-100 балів	5 «відмінно»	A
83-89 балів	4 «дуже добре»	B
76-82 балів	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 бали	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засвоєння матеріалу та оволодіння навичками здійснюється студентами під час лекцій; практичних занять, у ході проблемних дискусій; роботи в малих групах; виконання презентацій; самостійної роботи над ситуаційними завданнями, а також у процесі безпосереднього ознайомлення з роботою

державних фінансових інституцій, суб'єктів господарювання та учасників фінансового ринку.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом:

- 1) виконання студентами тестових завдань;
- 2) виконання студентами індивідуальних завдань;
- 3) виконання студентами практичних робіт;
- 4) усного опитування студентів;
- 5) підсумкового контролю у тестовій формі.

ПОЛІТИКА КУРСУ

На початку вивчення дисципліни викладач повідомляє студента про наявність робочої навчальної програми (в тому числі і її електронний варіант), про форми проведення поточного контролю та критерії їх оцінювання, а також доводить до відома студентів програмові вимоги з дисципліни.

При поточному контролі оцінці підлягають:

- рівень знань, продемонстрований студентом у відповідях і виступах;
- активність при обговоренні питань;
- результати виконання практичних робіт;
- результати експрес-контролю у формі тестів тощо.

Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, тощо присуджуються додаткові бали.

При виставленні балів за поточний контроль враховується:

- рівень теоретичних знань та практичні навички з тем навчальної дисципліни;
- самостійне опрацювання тем навчальної дисципліни (в т.ч. індивідуальна навчально-дослідна робота студента);
- проведення розрахунків, вирішення ситуаційних завдань та виконання контрольних робіт.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студенти повинні мати позитивні оцінки не менше, ніж за 40% проведених практичних занять.

Студенти зобов'язані до екзамену відпрацювати всі пропущені практичні заняття.

За результатами поточного контролю, в кінці семестру, студенту виставляється оцінка, яка обчислюється як сума:

(оцінка за аудиторну роботу) $\times 0,7$ + (оцінка за самостійну роботу, ІНДР) $\times 0,3$

До семестрового контролю допускаються всі студенти, які не мають з навчальної дисципліни академзаборгованостей.

Студенти повинні дотримуватись академічної доброчесності, тобто самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю; здійснювати посилання на джерела інформації у разі

використання певних тверджень й відомостей; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності. Порушенням академічної доброчесності є: плагіат, фальсифікація, списування тощо.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до наступної відповідальності: отримання незадовільної оцінки за результатами контрольного заходу; повторне виконання контрольної, самостійної роботи чи індивідуальних завдань; зменшення підсумкової екзаменаційної (залікової) оцінки на 25 % у випадку:

– отримання позитивних оцінок менше, ніж за 40% проведених практичних занять.

Студенти повинні вчасно приходять на заняття, відповідно до діючого розкладу, та не залишати аудиторію без дозволу викладача, а також не заважати викладачу проводити заняття.

навчання

Дистанційне навчання в Університеті Короля Данила реалізується через систему дистанційної освіти (СДО) з використання платформи Moodle. У процесі дистанційного навчання використовуються дистанційні курси, до яких належить навчальний курс «Гроші і кредит». Матеріали для вивчення дисципліни викладені на сторінці курсу у відповідності до навчальної програми. З кожної теми студентам надається лекційний матеріал, додаткові навчальні матеріали у вигляді вебінарів та відеолекцій, а також перелік завдань для семінарських та практичних робіт. Заняття з курсу «Гроші і кредит» проводяться он-лайн в системі Hangouts meet. Для оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях по темах дисципліни передбачено блок тестових питань, практичних завдань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гроші та кредит: підручник/С.К. Реверчук та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. С.К. Реверчука. Київ: Знання, 2016. 382 с.
2. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: навч. посіб. / Коваленко Д.І. [3-ге вид., змін. і доп.] Київ: ЦУЛ, 2015. 352 с.
3. Коваленко Д. І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика : навч. посіб. рек. МОНУ / Коваленко Д. І. Київ: ЦНЛ, 2013. 578 с.
4. Коваленко Д. І. Гроші і кредит: Теорія і практика / Коваленко Д. І. – Київ: Каравелла, 2014. 360 с.
5. Колодізев О.М. Гроші і кредит: підручник/О.М. Колодізев, Ф.В. Колесніченко. Київ: Знання, 2010. 615 с.
6. Круш П.В. Гроші та кредит: навч. посібник / П. Круш, В. Алексєєв. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 216 с.
7. Левченко Л.В. Гроші та кредит: навч. посіб. / Л. Левченко Київ: Центр учбової літератури, 2011. 224 с.
8. Мазур І. М., Гретчук Т. Л. Гроші і кредит: навч. посібник / І. Мазур, Т. Гретчук. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 320 с.
9. Михайловська І.М. Гроші та кредит: навч. посіб. / І. Михайловська, К. Ларінова. Львів: Новий світ-2000, 2011. 423 с.
10. Михайловська І. М. Гроші та кредит: практикум / Михайловська І. М. – К.: Кондор, 2013. 312 с.
11. Черненко Л. В. Гроші та кредит / Черненко Л. В. Київ: Кондор, 2013. 364 с.
12. Щетинін А. І. Гроші і кредит : [підруч. для студ. вищ. навч. зал.] / А. І. Щетинін. [вид. 4-те перер. і доп.]. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 440 с.

Допоміжна

13. Про банки і банківську діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради. 2001. № 5-6. 30с.
14. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. // ВВР. 1999. №8. – 21 с.
15. Про цінні папери та фондову біржу: Закон України // ВВР. 1991. №38.
16. Про кредитні спілки: зі змінами та доповненнями: Закон України від 20.12.01 р. № 2908 - III //ВВР. 2002. №15. 101 с.
17. Розпорядження ДКРРФП «Про затвердження положення про критерії та фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок» від 16.01.04 р. №7: [Електронний ресурс]/ Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг в Україні.
18. Про кредитування: Положення національного банку України ; затверджене Правлінням НБУ 28.09.95 №246 (з змінами відповідно до постанови НБУ від 22.04.96 №97).
19. Про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків: Інструкція НБУ №10; затверджена Правлінням НБУ від 30.12.96.

Інформаційні ресурси

- 1) Законодавство України: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
- 2) Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку: <http://www.nssmc.gov.ua/>
- 3) Урядовий портал (кабінет міністрів України): <http://www.kmu.gov.ua>
- 4) Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 5) Національний банк України: <http://www.bank.gov.ua/>
- 6) Офіційний сайт Івано-Франківської міської ради: <http://www.mrada.if.ua/>
- 7) Офіційний сайт ЄБРР: <http://www.ebrd.com>
- 8) Офіційний сайт МБРР: <http://www.mbrd.com>
- 9) Офіційний сайт Світового банку <http://web.worldbank.org>